

Vastaus valtuustoaloitteeseen pitäjät kuntoon -kehittämishankkeen käynnistämisestä

Kaupunginvaltuusto 18.09.2023 § 71
2772/00.01.03/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Sirpa Lätti-Hyvönen, strategiajohtaja
puh. 044 718 2132
sirpa.latti-hyvonen(at)kuopio.fi

Päätösehdotus	Kaupunginhallitus Kaupunginvaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen päätösehdotuksen.
Vaikutusten arviointi	-
Liitteet	2772/2023 Valtuustoaloite pitäjät kuntoon kehittämishankkeen käynnistämisestä

Kaupunginhallitus 29.05.2023 § 175

Päätösehdotus	vs. kaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vs. kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.
Selostus	<p>Keskustan valtuustoryhmä on 27.3.2023 jättänyt valtuustoaloitteen pitäjät kuntoon kehittämishankkeen käynnistämisestä.</p> <p>Yhteensä 25 kaupunginvaltuutettua on allekirjoittanut valtuustoaloitteen, jossa he esittävät, että Kuopiossa käynnistetään pitäjät kuntoon -kehittämishanke, joka tarjoaa ratkaisuja siihen, miten saamme valjastettua meille tärkeiden pitäjien keskustat 2020-luvun arvomaailmaan ja toimintakulttuuriin sopiviksi.</p> <p>Valtuustoaloitteessa todetaan, että pitäjakeskusten kehittäminen vaatii pitkäjänteistä, suunnitelmallista ja strategista työtä, jota on mahdollista operoida esimerkiksi hankkeistamisen avulla, hyödyntäen kumppanuusmallia. Toimintamallin kehittämiseen voisi soveltua AKKE-tuki (Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määräraha). Muita toimenpiteitä voisi rahoittaa Euroopan unionin ESR ja EAKR -rahoituksilla. Kehittämishankkeen sisältöihin sopisi nykyisten kiinteistöjen kehittäminen ja täydennysrakentaminen (puurakentaminen), asemakaavojen</p>

päivitykset ja infran kehittäminen, energiaomavaraisuuden vahvistaminen, uusien työpaikkojen luominen ja nuorten tukeminen. Pitäjakeskusten kehittämisen työn koordinointi voisi tapahtua aluearkkitehtitoiminnan tyyllisellä resurssoinnilla.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Kuopion kaupungin maaseutuohjelma hyväksyttiin valtuustossa vuosi sitten (16.5.2022) ja ohjelmassa nostettiin esille useita tavoitteita ja toimenpiteitä, joilla tuettaisiin maaseudun keskustaajamien elinvoimaa (<https://www.kuopio.fi/uploads/2023/03/kuopion-maaseutuohjelma-asiakirja-2022-2030-1.pdf>).

Ohjelmatyön myötä kaupunki aloitti keskustelut Kehittämisyhdistys Kalakukko ry:n kanssa siitä, voitaisiinko hankkeella lähteä rakentamaan toimintamallia keskustaajamien yhteiskehittämiseen ja elinvoiman edistämiseen. Kalakukko ry on yhdessä yhdistyksen toiminta-alueen kuntien (Kuopio, Siilinjärvi, Rautavaara, Kaavi, Tuusniemi) kanssa valmistellut kuntakeskuksen kehittämisen hanketta (KEHTO-hanke) ja hankkeesta on jätetty AKKE-rahoitushakemus Pohjois-Savon maakuntaliiton AKKE-rahoituksella toteutettavaksi. Rahoituspäätöstä odotetaan touko-kesäkuussa ja mikäli rahoituspäätös on myönteinen niin kehittämistyö alkaa syksyllä. Muussa tapauksessa selvitetään muita rahoitusmahdollisuuksia.

KEHTO -hanke on noin vuoden kestävä pilottihanke. Sen tavoitteena on:

- 1) Selvittää, minkälaisia toimintaedellytyksiä Kalakukon alueella on osallistavalle kyläkeskustan kehittämistyölle
- 2) Testata digitaalista Maptionnaire –osallisuusalustaa/ karttakyselypalvelua rajatusti 2-3 erilaisilla maaseutualueilla (pilottialueet Kuopiossa 2, Siilinjärvellä ja Kaavilla)
- 3) Selvittää Maptionnaire -osallisuusalustan hyödyntämistä työkaluna ja tulosten yhdistämistä eri toimijoiden strategia- ja käytännön kehittämistyöhön sekä
- 4) Selvittää, mitä lisäarvoa tuo kuntarajat ylittävä kyläkeskusten kehittämisen toimintamalli?

Hankkeessa toteutettava osallisuusalustan käyttö ja testaus mahdollistaa kuntien ja aluetoimijoiden välisen syvällisemmän yhteistyön alueiden kehittämisessä ja myös kehittämispotentiaalin näkemisessä. Pilottihanke luo pohjan kehitettävälle toimintamallille, joka voi parhaimmillaan lisätä olemassa olevan vajaakäyttöisen infrastruktuurin hyödyntämistä, auttaa suunnittelu- ja toteutusresurssien kohdentamista resurssiviisaasti, antaa edellytyksiä alueiden pitäjänteiselle kehittämiselle, parantaa alueimagoa ja vetovoimaa, tasapainottaa muuttoliikettä sekä lisää asukasviihtyvyyttä. Eli parantaa alueellista kilpailukykyä.

KEHTO-hankkeen lisäksi Kuopio on mukana SavoGrown toteuttamassa Monipaikkaisuuden, etätyöskentelyn ja matkailun tiedolla johtamisen hankkeessa. Hanke käynnistyi marraskuussa 2021 ja siinä selvitetään tiedon keräämisen keinoja monipaikkaisuudesta ja etätyöskentelystä. Tiedon keruu kohdistuu erityisesti osa-aikaisesti alueella asuviin. Maakunnallisessa hankkeessa Kuopiosta pilottialueena on ollut mukana Litmaniemi Vehmersalmelta. Hanke alkaa olla loppusuoralla ja syntyneen tiedon hyödyntämistä etätyön ja monipaikkaisuuden edistämässä mietitään kevään/alkukesän aikana työpajoissa. Tietoa hyödynnetään myös KEHTO -hankkeessa.

Kehittämishankkeet ovat hyvä tapa pilotoida uusia malleja ja välineitä kehittämiseen ja kehittämistarpeet hankkeistaa sitten laajemmiksi

kokonaisuuksiksi, mutta kuten valtuustoaloitteen tekijät toteavat, niin kehittäminen vaatii pitkäjänteistä, suunnitelmallista ja strategista työtä.

Vaikutusten arviointi -